

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба диссертатсияи Назаров Муродалӣ Солиҳович дар мавзӯи “Тафриқабандии минтақавии сатҳу сифати зииндагии аҳоли (дар мисоли вилояти хатлон)”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктор PhD аз рӯйи ихтисоси 6D050600-Иқтисодиёт (6D050606 - Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ) ба Шӯрои диссертатсионии 6D.КOA-014-и назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон пешниҳод шудааст.

Назаров Муродалӣ Солиҳович соли 2012 Донишгоҳи давлатии шаҳри Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ аз рӯйи ихтисоси менечмент, бо баҳои хубу аъло хатм намудааст. Пас аз хатми донишгоҳи номбурда худи ҳамон сол барои идомаи таҳсил ба Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, шӯбаи магистратура, ихтисоси менечмент дохил шуда, соли 2014 зинаи мазкурро бо ихтисоси иқтисодчӣ хатм намуда, аз худи ҳамон сол то инҷониб ба ҳайси асистенти кафедраи иқтисодиёти корхонаҳо ва соҳибкорӣи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ қору фаъолият намуда истодааст.

Дар баробари ин Назаров Муродалӣ Солиҳович моҳи сентябри 2019 ба шӯбаи докторантураи Донишгоҳи давлатии Кулоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ барои дарёфти унвони илмии доктор PhD аз рӯйи ихтисоси 6D050600-иқтисодиёт дохил шуда, соли 2022 зинаи докторанти PhD-ро аз рӯйи ихтисоси 6D050600-Иқтисодиёт (6D050606 - Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ) хатм намудааст.

Назаров М.С. ҳангоми иҷрои корҳои илмии худ, дараҷаи баланди мустақилиятро дар ҷамъоварии маълумотҳо, омӯзиш ва интиҳоби асарҳои тадқиқотчиёне, ки ҷанбаҳои назариявии қори мазкурро таҳқиқ намудаанд, нишон додааст. Инчунин бояд қайд кард, ки Назаров М.С. ҳамасола дар конференсияҳои илмию назариявии сатҳи донишгоҳӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ иштирок намуда, бо маърузаю фишурдаҳои худ баромад намудааст.

Умуман, Назаров М.С. дар раванди таҳқиқот худро чун муҳаққиқи фаъолу дорои малакаи таҳқиқотчии мустақили илмӣ нишон дода, мақсаду вазифаҳои таҳқиқотро муайян кардааст. Дар ҷараёни қорӣ ӯ доираи васеи адабиётҳои ватанию хориҷиро вобаста ба мавзӯи таҳқиқот омӯхта, таҷрибаи қорӣ соҳаи таҳқиқшавандаро омӯхтааст.

Мубрамияти мавзӯи интиҳобгардидаи таҳқиқоти диссертатсионии Назаров М.С. аз он бармеояд, ки Навсозии бонизоми иқтисоди миллӣ дар солҳои охир барои ташаккули шароити мусоиди иқтисодиву

ичтимоӣ замина фароҳам овард, ки меъёри асосии рушди иқтисодии кишвар сатҳи баланди зиндагии аҳоли ба шумор меравад.

Воқеан, сатҳи зиндагӣ самарабахшии меҳнатро дар ҷомеа инъикос менамояд, он ба сифати сарчашмаи дороии миллӣ баромад намуда, нишондиҳандаи раҳой аз бӯҳрони иқтисодиву иҷтимоӣ мебошад.

Дар сарсухан муаллиф мубрамияти мавзӯи илмиро асоснок намуда, истифодаи усулҳои муосирро оид ба моҳияти мафҳуми «сифат» ҳамчун истилоҳи гуногунпахлӯ арзёбӣ карда мешавад.

Боби якуми таҳқиқоти диссертатсионӣ таҳти унвони «Ҷанбаҳои назариявӣ усулҳои сифати зиндагӣ дар минтақа» мафҳумҳои масоили сатҳ ва сифати зиндагии аҳолии минтақа дар таҳқиқоти назариявӣ баррасӣ шуда, моҳияти илмии онҳо ошкор карда шудааст, инчунин заминаҳои асосии омилҳо ва нишондиҳандаҳои муайянкунадаи сифати зиндагӣ асоснок ва методологияи баҳодиҳии сатҳи он пешниҳод гадида, сифати зиндагӣ ва милликунони ҳадафҳои рушди устувор пешниҳод шудааст.

Дар боби дуввум – “Баҳогузори сатҳи зиндагии аҳолии минтақа”, вазъи иҷтимоӣ-демографӣ ва иқтисодии қорӣ дар вилояти Хатлон, баҳогузори ҳамачонибаи сатҳи зиндагии аҳоли дар минтақа ва таҳлили муқоисавии сатҳи зиндагии аҳолии шаҳр ва деҳот дар вилояти Хатлон ба таври ҳамачониба таҳқиқ шудаанд.

Боби сеюм – «Баландбардории самаранокии рушди иқтисодии меҳнатии КАС дар асоси ташаккули механизмҳои идоракунии сифати ҳаётгузаронӣ», самтҳои асосии тақмили механизми идоракунии сифати ҳаётгузаронӣ, нишондиҳандаҳои иҷтимоӣ иқтисодии тараққиёти иқтисодии меҳнатӣ дар соҳаҳои комплекси агросаноатӣ ва роҳҳои баландбардории сатҳи зиндагии аҳолии вилояти Хатлон бахшида шудааст.

Навгонӣ ва натиҷаҳои таҳқиқот навгонии илми таҳқиқот – ташаккули мафҳуми “камбизоатии дарозмуддат”, тақмили методологияи баҳогузори сатҳи зиндагии аҳоли ва тақмили системаи мониторинги сатҳи зиндагии аҳолии минтақа мебошад. Дар натиҷаи таҳқиқот натиҷаҳои илми асосии зерин ба даст оварда шуданд:

- дар асоси банизомдарории концепсия ва назарияҳои гуногуни илмӣ, дараҷаву сатҳи зиндагии аҳоли, ҳолат ва тамоюлҳои рушду равнақи он дар минтақа муайян карда шуда, шарҳи муаллифии мафҳуми “камбизоатии дарозмуддат”, ки бо сабабҳои нарасидани воситаҳои рӯзгузаронӣ дар қонеъ кардани эҳтиёҷоти ҳадди аққали шахс ё оила тавсиф карда мешавад, пешниҳод гардида, роҳҳои рушду равнақи он, аз ҷумла: тавассути ташкили шароитҳои иқтисодӣ, гузаронидани сиёсати

бо кор таъминкунии аҳоли, амалигардонии сиёсати иҷтимоии давлат, истехсолоти устувор, амалигардонии стратегияҳои комплекси агросаноатӣ, дохилнамоии технологияҳои пешқадам, истифодаи афзалиятҳои тақсимоии байналхалқии меҳнат, гузаронидани фаъолияти иқтисодии хориҷӣ, сармоягузориҳои дохилию хориҷӣ пешниҳод гардидааст;

- дар натиҷаи таҳқиқот зарурати мадди назар гирифтани сатҳи камбизоатии дарозмуддат муайян карда шуда, афзалиятҳои ба инобат гирифтани маърифати дехот, истифодаи технологияи интенсивӣ ҳангоми баҳодиҳии фарқияти ҳудудии рушди иҷтимоию иқтисодии минтақаҳо нишон дода шудааст;

- дар рисола бо далелҳои муътамади илмӣ нишон дода шудааст, ки дараҷаи “сатҳи зиндагӣ” нисбӣ буда, он вобаста ба муносибатҳои иқтисодиву иҷтимоӣ тағйирпазир мебошад. Ин раванди мураккаби иқтисодиву иҷтимоӣ бозгӯи паҳлуҳои муҳими ҳаёти инсон мебошад, ки он фарогири масоили марбут ба иқтисодии инсон дар ҷомеа ва мувофиқати хусусиятҳои ҷараёнҳо, инчунин шароит ва натиҷаҳои зиндагии инсон дар равандҳои хос- омилҳои маҳдудкунандаи рушди сатҳи зиндагии аҳолии минтақаҳо дар марҳилаи кунунӣ ва ғ. мебошад;

- системаи нишондиҳандаҳои баҳодиҳии сифати зиндагии аҳоли дар муқоиса бо нишондодҳои мавҷуда чунин бозгӯиҳои мушаххасро дар бар мегирад, ки дар асоси таҳлили ҳамҷонибаи ин омил дар вилояти Хатлон метавон раванди онро ба таври дақиқ баррасӣ намоем ва баҳри рафъи мушкилоти мавҷуда дар соҳаи мазкур чораҳои амалӣ андешем.

- дар ташаккули мафҳуми “камбизоатии дарозмуддат”, тақмили методологияи баҳогузориҳои сифати зиндагӣ ва тақмили системаи мониторинги сифати зиндагии аҳолии минтақа акси худро пайдо месозад.

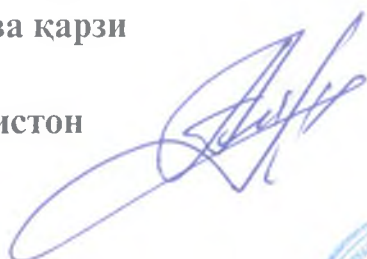
Хулосаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ метавонанд дар фаъолияти амалӣ, инчунин поягузориҳои илмии мансуб ба сатҳи зиндагии мардум истифода шаванд. Натиҷаҳои таҳқиқотро дар раванди таълим, инчунин дар кори ташкилотҳои, ки ба таҳлил ва пешгӯии сатҳи сифати зиндагии аҳоли машғул мебошанд, мусоидат кунанд. Натиҷаҳо ва хулосаҳои ба дастовардаи муаллиф аз ҷониби Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати ноҳияҳо дар татбиқи барномаҳои кӯтоҳмуддати рушди маҳали Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода шудаанд.

Рисолаи доктори фалсафа (PhD)-и Назаров М.С. дар мавзӯи “Тафриқабандии минтақавии сатҳи сифати зиндагии аҳоли (дар мисоли

вилояти хатлон)”, ба талаботҳои КОА –и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба омода намудани дарёфти дараҷаи докторанти PhD, аз рӯи ихтисои 6D050600-иқтисодиёт (6D050606 - Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ) ҷавобгӯ мебошад ва кори мустақилонаи ба анҷом расонидашуда буда, барои муҳокимаи минбаъда ва ҳимоя дар Шӯрои диссертатсионии мувофиқ ҷиҳати сазовор гардидан ба дараҷаи илмӣ докторанти PhD, аз рӯи ихтисои 6D050600-иқтисодиёт (6D050606 - Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ) пешниҳод мегардад.

Роҳбари илмӣ:

номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент,
декани факултети молия ва қарзи
Донишгоҳи давлатии
молия ва иқтисоди Тоҷикистон

Нурализода А.Н.

Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДДМИТ
“10” 06 с.2022

Шарипов У.